

ACTA UNIVERSITATIS LODZIENSIS FOLIA BOTANICA (Acta Univ. Lodz., Folia bot.)	7	3-34	1990
---	---	------	------

Janina Jakubowska-Gabara

MATERIAŁY DO FLORY NACZYNIOWEJ LASÓW
OKOLIC SIERADZA I ZDUŃSKIEJ WOLI

MATERIALS FOR VASCULAR FLORA OF FORESTS IN ENVIRONS
OF SIERADZ AND ZDUŃSKA WOLA

ABSTRACT: The work contains floristic data collected during the field studies conducted in the years 1977-1978 and 1983-1985. It gives the localities of 456 species. Among the most interesting and rare components of flora on the area under study are: *Adenophora lillifolia*, *Carex umbrosa*, *Dianthus superbus*, *Trollius europaeus*, *Gladiolus imbricatus*, *Pulmonaria angustifolia*, *Trifolium rubens*.

T r e ś ć

1. Wstęp
2. Wykaz gatunków i stanowisk
3. Piśmiennictwo
4. Summary

1. WSTĘP

Publikowane w niniejszej pracy dane florystyczne zebrano w czasie badań terenowych przeprowadzonych w latach 1977-1978 oraz

1983-1985. Pierwszy etap badań związany był z pracami w ramach realizacji tematu "Studium ekologicznych podstaw rozwoju przestrzennego miast Sieradza i Zduńskiej Woli" (Olaczek, Warcholińska, Jakubowska-Gabara 1977).

Obszar badań znajduje się w granicach mezoregionów Wysoczyzny Łaskiej i Kotliny Sieradzkiej, wchodzących w skład makroregionu Niziny Południow Wielkopolskiej (Kondracki 1977). Według geobotanicznego podziału Polski Szafra (1972) teren ten należy do Okręgu Widawskiego, Krainy Północnych Wysoczyzn Brzeźnych, Poddziału Pasa Wyżyn Środkowych.

W literaturze botanicznej brak danych o florze lasów badanego obszaru. Obiektem zainteresowań geobotaników były dotychczas jedynie dwa występujące tu rezerваты przyrody, "Jabłecznik" i "Półboru" (Sowa 1980, Jakubowska-Gabara w druku). Nieliczne informacje o stanowiskach niektórych gatunków poza terenami leśnymi znajdują się w pracach: Drymmera (1891), Załuskiego (1974), Fagasiwicz (1978, 1981, 1984, 1986), Mowszowicza (1978).

Florę naczyniową lasów Wysoczyzny Złoczewskiej, sąsiadującej z terenem badań, opisuje Kurowski (1979). Ogólną charakterystykę flory woj. sieradzkiego z podkreśleniem jej najbardziej cennych elementów opracował Siciński (1980). O stanowiskach niektórych, bardziej interesujących gatunków leśnych z terenu województwa pisał Kurowski (1981). Dużo wagi poświęcono florze synantropijnej tych terenów (Siciński, Sowa 1980, Siciński i in. 1981, Sowa, Siciński, Warcholińska 1981, Sowa, Warcholińska 1984, Warcholińska 1983 a, b).

W pracy podano stanowiska 456 gatunków. Na szczególną uwagę zasługują stanowiska najbardziej cennych składników flory leśnej badanego obszaru. Zaliczyć do nich należy: rzadkie gatunki chronione, gatunki reprezentujące różne elementy geograficzne flory krajowej, rzadkości w skali regionu i kraju. Są to m. in.: *Dianthus superbus*, *Trollius europaeus*, *Dryopteris dilatata*, *Trifolium rubens*, *Pulmonaria angustifolia*, *Anthriscus nitida*, *Gladiolus imbricatus*, *Adenophora lillifolia*, *Festuca heterophylla*, *Calamagrostis villosa*, *Carex umbroea*, *Petasites albus*, *Centaurea phrygia* subsp. *phrygia*, *Hieracium cymosum* subsp. *cymigerum*. Wyjątkowo bogatą i interesującą florę stwier-

dzono na terenie rezerwatu "Półboru" znajdującego się w granicach uroczyska Woźniki (J a k u b o w s k a - G a b a r a w druku).

W wykazie gatunków przyjęto układ systematyczny i nomenklaturę wg *Flora Europaea* i J a s i e w i c z a (1986). Po nazwie gatunku podano określenie częstości występowania, ogólny opis siedliska lub nazwę zbiorowiska leśnego, w którym dany gatunek stwierdzono, a następnie wymieniono stanowiska w porządku alfabetycznym. Ogólna liczba badanych stanowisk wynosi 20, w tym 13 stanowią uroczyska leśne wchodzące w skład Lasów Państwowych Nadleśnictwa Sieradz, natomiast 7 dotyczy lasów prywatnych. W przypadku lasów prywatnych podano nazwy najbliższych miejscowości (rys. 1). Określenia przyjęte dla częstości występowania gatunków mają charakter względny. Wyrażają one rozmieszczenie gatunków na terenach leśnych, a nie na całym badanym obszarze.

W pracy przyjęto następujące skróty:

częstość występowania	liczba stanowisk
b. rz. - bardzo rzadki	(1-2)
rz. - rzadki	(3-6)
d. cz. - dość częsty	(7-10)
cz. - częsty	(11-15)
b. cz. - bardzo częsty	(16-20)

Nazwy uroczysk leśnych: Br - Borszewice, Jb - Jabłecznik, Kp - Kopyść, MW - Męcka Wola, Pa - Paprotnia, Ps - Piaski, Pt - Ptaszkowice, RD - Ruda-Dunaj, Sw - Swędzieniejewice, Wz - Woźniki, Zp - Zapolice, Zg - Zagrodziska, ZW - Zimne Wody.

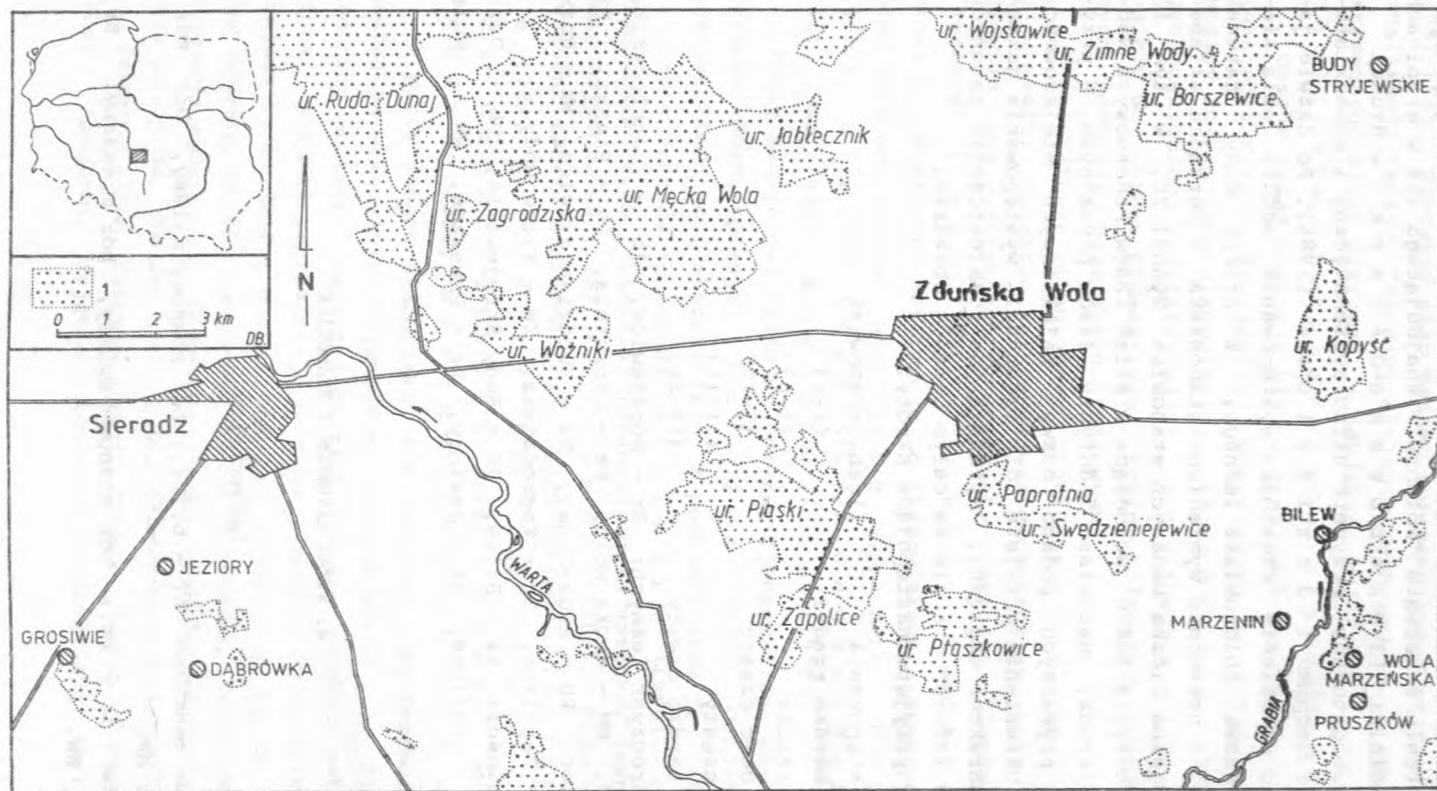
Miejscowości: Bl - Bilew, BS - Budy Stryjewskie, Db - Dąbrówka, Gr - Grosiwie, Jz - Jeziory, Pr - Pruszków, WM - Wola Marzeńska.

2. WYKAZ GATUNKÓW I STANOWISK

Lycopodiaceae

Lycopodium annotinum L. - b. rz.; bór sosnowy świeży, bór mieszany: Jb, MW.

L. clavatum L. - rz.; bór sosnowy świeży, bór mieszany: Br, MW, Ps, Zg, ZW.

Rys. 1. Położenie badanych kompleksów leśnych oraz miejscowości. 1 - lasy

Fig. 1. Location of examined forest complexes and places. 1 - forests

Equisetaceae

Equisetum fluviatile L. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, BS, WM.

E. palustre L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, RD.

E. sylvaticum L. - d. cz.; grąd: Br, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.

E. pratense Ehrh. - rz.; grąd: Br, Jb, Kp, RD, Wz.

E. arvense L. - d. cz.; przy duktach leśnych: Br, Jb, MW, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

Hypolepidaceae

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn in Decken - cz.; bór sosnowy świeży, bory mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, ZW, Zg, Zp.

Thelypteridaceae

Thelypteris palustris Schott - b. rz.; ols, łąg olszowy: Br, WM.

Th. phegopteris (L.) Slosson in Rydb. - b. rz.; grąd: Kp, MW.

Athyriaceae

Athyrium filix-femina (L.) Roth. - cz.; grąd, łąg olszowy ols: Br, BS, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, RD, Sw, WM, Wz.

Aspidiaceae

Dryopteris filix-mas (L.) Schott - cz.; grąd: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.

D. cartusiana (Vill.) H. P. Fuchs - cz.; bory mieszane, grąd, dąbrowa świetlista: Br, Gr, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, ZW.

D. dilatata (Hoffm.) A. Gray - rz.; wilgotny bór mieszany, grąd, łąg olszowy: Br, Jb, Kp, MW, Ps, WM.

Polypodiaceae

Polypodium vulgare L. - b. rz.; bór mieszany: MW, Ps.

Pinaceae

Abies alba Miller - rz.; grąd, bór mieszany: Br, Jb, Kp, MW, Wz. Najliczniej występuje w rezerwacie "Jabłecznik", gdzie jest składnikiem drzewostanu gądo jodłowego oraz boru mieszanego z

jodłą (S o w a, O l a c z e k 1980). Jest to jedno z kilku naturalnych skupień jodły w woj. sieradzkim, położonych w pobliżu północnej granicy zasięgu tego gatunku w Polsce, objętych ochroną rezerwatową.

Picea abies (L.) Karsten - b. cz.; jest składnikiem drzewostanów oraz podszycia we wszystkich, poza suchym borem sosnowym, zbiorowiskach leśnych: Br, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.

Larix decidua Miller - b. rz.; grąd, bór mieszany: MW, Pt.

Pinus sylvestris L. - b. cz.; główny składnik drzewostanów zbiorowisk borowych, dąbrowy świetlistej i grądu: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.

P. strobus L. - b. rz.; sadzona przy leśnej drodze: Jb.

Cupressaceae

Juniperus communis L. - b. cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista, rzadko grąd: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Salicaceae

Salix fragilis L. - rz.; ols, zarośla nadrzeczne: Bl, BS, WM.

S. cinerea L. - d. cz.; ols, łąg olszowy, grąd, wilgotny bór mieszany: Br, Gr, Jb, Kp, MW, Pa, Sw, WM, Wz.

S. aurita L. - b. rz.; łąg olszowy, grąd: Br, MW.

S. caprea L. - d. cz.; grąd: Gr, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.

Populus tremula L. - b. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, bory mieszane, rzadko łąg olszowy: Br, BS, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.

Betulaceae

Betula pendula Roth. - b. cz.; stanowi domieszki w drzewostanach wszystkich zbiorowisk leśnych: Er, BS, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.

B. pubescens Ehrh. - rz.; wilgotny bór mieszany, łąg olszowy: Br, Kp, MW.

Alnus glutinosa (L.) Gaertner - cz.; ols, łąg olszowy, rzadziej grąd: Br, BS, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Sw, WM, Wz.

A. incana (L.) Moench. - b. rz.; nad ciekim: Ps.

Corylaceae

Carpinus betulus L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista, rzadziej łąg olszowy: Br, Db, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg.

Corylus avellana L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista, rzadko łąg olszowy: Br, Db, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.

Fagaceae

Fagus sylvatica L. - rz.; grąd: Jb, Kp, Ps, Wz.

Quercus rubra L. - rz.; bór sosnowy świeży, bór mieszany: Jb, Kp, MW, Sw.

Q. petraea (Mattuschka) Liebl. - d. cz.; dąbrowa świetlista, grąd, bór mieszany: Br, Db, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

Q. robur L. - b. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, bory mieszane: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pr, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Ulmaceae

Ulmus minor Miller - rz.; grąd: Jb, Ps, Wz.

U. laevis Pallas - rz.; grąd: Br, MW, RD, Wz, Zg.

Cannabaceae

Humulus lupulus L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, Bl, BS, Jb, RD, WM,

Urticaceae

Urtica dioica L. - cz.; łąg olszowy, ols, grąd: Bl, Br, BS, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz.

Aristolochiaceae

Asarum europaeum L. - rz.; grąd: Ps, RD, Wz.

Polygonaceae

Polygonum mite Schrenk - rz.; przy leśnych drogach: Kp, WM, Wz.

P. hydropiper L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, Pt, RD, WM, Wz.

- P. persicaria* L. - rz.; w sąsiedztwie dróg leśnych: MW, Ps, Wz.
- P. bistorta* L. - rz.; na brzegach lasu i wilgotnych polanach: Bl, RD, WM.
- Bilderdykia convolvulus* (L.) Dumort. - rz.; na brzegach lasu: BS, Ps, WM.
- B. dumetorum* (L.) Dumort. - rz.; łąg olszowy i grąd: Jb, Jz, MW, RD, Wz.
- Reynoutria japonica* Hott. - b. rz.; nad ciekami: Ps.
- Rumex acetosella* L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, świetlista dąbrowa, na przydrożach i zrębach: Br, Db, Gr, Jb, Jz, MW, Pa, Ps, Pr, Pt, RD, Wz, Zg, Zp, ZW.
- R. acetosa* L. - cz.; dąbrowa świetlista i grąd, na przydrożach, polanach i brzegach lasu: Bl, BS, Jb, Jz, Gr, Kp, MW, Pa, RD, Sw, Wz, WM, Zg, ZW.
- R. hydrolapathum* Hudson - rz.; ols i łąg olszowy: Bl, Br, WM.
- R. sanguineus* L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, Wz.
- R. obtusifolius* L. - d. cz.; łąg olszowy, ols: Bl, Br, BS, Jb, MW, Pa, Sw, WM, Wz.

Caryophyllaceae

- Moehringia trinervia* (L.) Clairv. - b. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, łąg olszowy: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, Pr, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.
- Stellaria nemorum* L. - rz.; łąg olszowy, grąd: Br, Jb, Kp, Ps, RD, Wz.
- S. media* (L.) Vill. - d. cz.; grąd, łąg olszowy, na brzegach lasu i przydrożach: Br, Jb, Jz, MW, Pa, Pt, Sw, WM, Wz.
- S. holostea* L. - d. cz.; grąd: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Sw, Wz, ZW.
- S. alsine* Grimm. - rz.; łąg olszowy, wilgotne obniżenia przyduktach leśnych: Br, Jb, Kp, Wz.
- S. palustris* Retz. - rz.; przydroża: Kp, RD, Wz.
- S. graminea* L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Br, Db, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.
- Cerastium fontanum* Baumg. subsp. *triviale* (Link.) Jalas - cz.; dąbrowa świetlista, grąd, przydroża i polany: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pt, Ps, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.

- Myosoton aquaticum* (L.) Moench - d. cz.; łąg olszowy, grąd: Br, BS, Jb, MW, Pt, RD, Ps, Wz.
- Spergula morisonii* Boreau in Duchartre - rz.; suchy bór sosnowy, przydroża: Bl, MW, Ps.
- Spergularia rubra* (L.) J. et C. Presl. - b. rz.; przydroża: Ps, RD.
- Lychnis flos-auri* L. - cz.; łąg olszowy i ols: Br, BS, Bl, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Wz, WM.
- L. viscaria* L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.
- Silene nutans* L. - rz.; przydroża, dąbrowa świetlista: Br, Ps, RD.
- S. vulgaris* (Moench) Garcke - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Pa, Ps, RD, Wz, ZW.
- S. alba* (Miller) E. H. L. Krause in Sturm - rz.; przydroża i poręby: Ps, Sw, WM, Wz.
- Dianthus superbus* L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz.
- D. deltoides* L. - d. cz.; przydroża, polany, brzegi lasu: MW, Kp, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg.
- D. carthusianorum* L. - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

Ranunculaceae

- Trollius europaeus* L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD, Wz.
- Isopyrum thalictroides* L. - b. rz.; grąd: Jb, Ps.
- Actaea spicata* L. - rz.; grąd: Ps, RD, Wz.
- Caltha palustris* L. - d. cz.; łąg olszowy i ols: Br, BS, Bl, Jb, Pa, Ps, RD, Sw, WM, Wz.
- Consolida regalis* S. F. Gray - b. rz.; przydroża: Ps, RD.
- Anemone nemorosa* L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, MW, Kp, Pa, Ps, Pt, Sw, Wz, RD, Zg, ZW.
- A. ranunculoides* L. - rz.; grąd: Jb, Ps, Wz.
- Hepatica nobilis* Miller - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Sw, Wz.
- Ranunculus polyanthemus* L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg.
- R. repens* L. - cz.; grąd, łąg olszowy, ols, przydroża: Br, BS, Bl, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz.

- R. lanuginosus* L. - rz.; grąd, łąg olszowy: Br, Ps, RD, Wz.
- R. acris* L. - b. cz.; dąbrowa świetlista, grąd, łąg olszowy, przydroża: Br, Bl, BS, Db, Gr, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM, Zg, ZW.
- R. auricomus* L. - d. cz.; grąd, łąg olszowy, polany: Br, Bl, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, RD, WM.
- R. sceleratus* L. - b. rz.; w olsie: WM.
- R. ficaria* L. - d. cz.; łąg olszowy i grąd: Bl, Br, BS, Jb, MW, Ps, RD, WM, Wz.
- R. flammula* L. - d. cz.; łąg olszowy, grąd, przydroża: Br, BS, Jb, Kp, MW, Pa, RD, Sw, WM.
- R. lingua* L. - b. rz.; ols: WM.
- Aquilegia vulgaris* L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD.
- Thalictrum aquilegifolium* L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD Wz. Zg.

Berberidaceae

- Berberis vulgaris* L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Ps, Wz.

Papaveraceae

- Chelidonium majus* L. - cz.; grąd, łąg olszowy, przydroża i brzegi lasu: BS, Bl, Jb, Jz, Kp, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Pr, WM.
- Corydalis solida* (L.) Swartz. - b. rz.; grąd: Jb, Wz.

Cruciferae

- Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh. - b. rz.; na porębie: Ps, Wz.
- Rorippa sylvestris* (L.) Besser - b. rz.; łąg olszowy: Br, RD.
- Cardamine amara* L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, Pa, Ps, WM.
- C. pratensis* L. - rz.; przydroża i brzegi lasu: Bl, BS, RD, WM.
- Turritis glabra* L. - b. rz.; przydroże: RD.
- Capsella bursa-pastoris* (L.) Medicus - rz.; przydroża: Br, BS, MW, Ps, RD, Wz.
- Teesdalea nudicaulis* (L.) R. Br. in Aiton - b. rz.; piaszczy-ste przydroża i poręby: MW, RD.

Crassulaceae

Sedum acre L. - rz.; piaszczyste przydroża: MW, Ps, RD.

S. telephium L. subsp. *maximum* (L.) Krockner - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Db, Br, Ps, RD, WM, Wz, Zg.

Saxifragaceae

Chrysosplenium alternifolium L. - d. cz.; łąg olszowy i grąd: Br, BS, Jb, MW, Pa, Ps, RD, Wz, WM.

Grossulariaceae

Ribes spicatum Robson in With. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Wz.

R. nigrum L. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, BS, Jb, RD, WM.

R. uva-crispa L. - rz.; grąd: Jb, Kp, MW, Pa, Wz.

R. alpinum L. - rz.; grąd: Kp, Ps, RD.

Rosaceae

Filipendula ulmaria (L.) Maxim. - cz.; łąg olszowy, grąd, ols: Br, Bl, BS, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Wz, WM.

Rubus saxatilis L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

R. idaeus L. - cz.; grąd, łąg olszowy, ols: Br, BS, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pt, Pr, RD, Sw, Wz, WM, Zp.

Rosa canina L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Pa, Pt, Wz, Zg.

Agrimonia eupatoria L. - rz.; przydroża: Ps, RD, Sw.

Sanguisorba officinalis L. - rz.; dąbrowa świetlista: RD, Wz, Zg.

Geum rivale L. - cz.; łąg olszowy, grąd i ols: Bl, Br, BS, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Wz, WM.

G. urbanum L. - cz.; grąd i łąg olszowy: Br, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM.

Potentilla palustris (L.) Scop. - b. rz.; ols: Pr, WM.

P. argentea L. - rz.; przydroża: MW, Ps, RD.

P. heptaphylla L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD.

P. erecta (L.) Rauschel - d. cz.; grąd, bór mieszany i dąbrowa świetlista: Br, Gr, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, Wz, Zg, ZW.

Fragaria vesca L. - cz.; dąbrowa świetlista, grąd, bór mieszany: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Zg, ZW.

Alchemilla monticola Opiz in Berchtold de Opiz - b. rz.; przydroża: RD, Wz.

Pyrus communis L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, bór mieszany: Br, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg.

Malus sylvestris Miller - rz.; grąd: Br, Jb, Kp, MW, Ps, Wz.

Sorbus aucuparia L. - b. cz.; spotykany we wszystkich zbiorowiskach leśnych: Br, BS, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM, Zg, Zp, ZW.

Crataegus laevigata (Poiret) D. C. - d. cz.; grąd: Br, Jb, Kp, Pa, Ps, RD, Wz.

C. monogyna Jacq. - cz.; grąd i dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

Prunus spinosa L. - cz.; dąbrowa świetlista, na brzegach lasu: Bl, Db, Jb, Kp, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.

P. avium L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz, Zg.

P. padus L. - cz.; łęg olszowy, grąd i ols: Bl, Br, BS, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

P. serotina Ehrh. - d. cz.; bór mieszany, grąd, dąbrowa świetlista: Jz, MW, Pt, Sw, Wz, Zg, Zp.

Leguminosae

Cytisus scoparius (L.) Link. - d. cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista, przydroża: Br, Gr, Jb, MW, Ps, Pt, Zg, Zp, ZW.

Chamaecytisus ratisbonensis (Schaeffer) Rothm. - cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Genista tinctoria L. - d. cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

G. germanica L. - rz.; dąbrowa świetlista: Br, Ps, RD.

Robinia pseudacacia L. - d. cz.; w grądzie, na brzegach lasu: Br, Gr, Jb, Jz, MW, Ps, Pt, RD, Sw, WM.

Astragalus glycyphyllos L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg.

A. arenarius L. - b. rz.; suchy bór sosnowy: Ps, Pt.

Vicia cracca L. - rz.; przydroża i zręby: MW, RD, Wz.

V. tetrasperma (L.) Schreber - b. rz.; przydroża: Wz, Zg.

V. cassubica L. - rz.; dąbrowa świetlista: Br, Ps, RD, Wz, Zg.

V. sepium L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

Lathyrus vernus (L.) Bernh. - rz.; grąd: Jb, Ps, RD.

L. niger (L.) Bernh. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

L. pratensis L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz, Zg.

L. sylvestris L. - b. rz.; bór mieszany: Pt, RD.

Trifolium repens L. - cz.; przydroża i polany: Bl, Br, Jz, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zp.

T. dubium Sibth. - rz.; przydroża: MW, Ps, RD, Wz, Zg.

T. arvense L. - rz.; piaszczyste przydroża: MW, Ps, Pt, Wz.

T. pratense L. - d. cz.; polany i przydroża: Bl, BS, Jb, MW, Wz, WM, Zg.

T. medium L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Db, Ps, Pt, Sw, Wz, Zg, ZW.

T. alpestre L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

T. rubens L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Ps.

Lotus corniculatus L. - rz.; przydroża: Pt, Sw, Zg.

L. uliginosus Schkuhr. - d. cz., łąg olszowy, przydroża, brzegi lasu: Br, BS, Pa, Ps, RD, Sw, WM.

Coronilla varia L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Br, Db, Jb, MW, Ps, RD, Sw, WM, Wz, Zg.

Oxalidaceae

Oxalis stricta L. - rz.; grąd, przydroża: Jb, Jz, MW, Pt, Sw.

O. acetosella L. - cz.; grąd, łąg olszowy, ols: Br, BS, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM.

Geraniaceae

Geranium sanguineum L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

G. pratense L. - b. rz.; przydroża: RD, Wz.

G. palustre L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, BS.

G. robertianum L. - cz.; grąd, łąg olszowy, ols: Bl, Br, BS, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg.

Euphorbiaceae

Euphorbia cyparissias L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Db, Jb, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg.

Polygalaceae

Polygala vulgaris L. - b. rz.; przydroża: Kp, Wz.

Aceraceae

Acer platanoides L. - d. cz.; grąd: Jb, MW, Ps, Pt, RD, Wz.

A. pseudoplatanus L. - d. cz.; grąd, łąg olszowy: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Sw, Wz.

A. negundo L. - rz.; grąd, łąg olszowy, brzegi lasu: Br, Db, Pt, Sw, Wz.

Balsaminaceae

Impatiens noli-tangere L. - rz.; łąg olszowy: Br, Jb, Ps.

Celastraceae

Euonymus europaeus L. - d. cz.; grąd, łąg olszowy: Br, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz, ZW.

E. verrucosus Scop. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: MW, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

Rhamnaceae

Rhamnus catharticus L. - rz.; grąd, łąg olszowy: Br, Jb, Kp, MW, Ps, Wz.

Frangula alnus Miller - b. cz.; we wszystkich zbiorowiskach leśnych, oprócz suchych i świeżych borów sosnowych: Br, BS, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp.

Tiliaceae

Tilia platyphyllos Scop. - b. rz.; grąd: Kp.

T. cordata Miller - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, MW, Ps, RD, Wz, Zg.

Thymelaeaceae

Daphne mezereum L. - rz.; grąd: MW, Ps, RD, Wz.

Guttiferae

Hypericum montanum L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz, Zg.

H. tetrapterum Fries - b. rz.; ols: WM.

H. maculatum Crantz - rz.; łąg olszowy: Br, BS, Jb, Ps.

H. perforatum L. - cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista, grąd, przydroża i zręby: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zp, ZW.

Violaceae

Viola reichenbachiana Jordan ex Boreau - d. cz.; grąd: Br, Jb, MW, Pa, Ps, RD, Sw, Wz.

V. riviniana Reichenb. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista, bory mieszane: Br, Db, Jb, Jz, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

V. canina L. - d. cz.; bory mieszane, świetlista dąbrowa: Jz, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, ZW.

V. palustris L. - cz.; ols, łąg olszowy, grąd: Bl, Br, BS, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM.

V. tricolor L. - rz.; przydroża i zręby: Gr, Jb, Pr, Ps, RD

Lythraceae

Lythrum salicaria L. - d. cz.; łąg olszowy, ols: Br, Bl, BS, Pt, RD, Wz, WM.

Onagraceae

Circaea lutetiana L. - rz.; grąd: Jb, Kp, MW.

C. alpina L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, Ps.

Oenothera biennis L. - rz.; piaszczyste przydroża: MW, Ps, RD.

Epilobium angustifolium L. - d. cz.; grąd, zręby i obrzeża lasów: Jz, Kp, MW, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp.

E. hirsutum L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, BS.

E. parviflorum Schreber - b. rz.; ols: WM.

E. obscurum Schreber - b. rz.; łąg olszowy: Br, RD.

E. roseum Schreber - rz.; grąd: MW, Pa, Pt.

E. palustre L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, WM.

Cornaceae

Cornus sanguinea L. - d. cz.; grąd: Br, Jb, MW, Ps, RD, Wz.

Araliaceae

Hedera helix L. - rz.; grąd, łęg olszowy: Br, Jb, MW, Ps.
W uroczyskach Borszewice i Jabłecznik stwierdzono okazy kwitnącego bluszczu (Jakubowska-Gabara 1988).

Umbelliferae

Sanicula europaea L. - d. cz.; grąd: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Wz.

Astrantia major L. - rz.; grąd: Ps, RD, Wz.

Chaerophyllum aromaticum L. - b. rz.; grąd: Wz.

Ch. bulbosum L. - b. rz.; łęg olszowy: RD.

Ch. temulentum L. - d. cz.; grąd, przydroża: Br, Jb, MW, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

Anthriscus silvestris (L.) Hoffm. - cz.; łęg olszowy, grąd, przydroża: Br, Bl, BS, Jb, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Wz, WM.

A. nitida (Whlb.) Garcke - b. rz.; łęg olszowy: Br.

Pimpinella major (L.) Hudson - rz.; dąbrowa świetlista: RD, Wz, Zg.

P. saxifraga L. - cz.; dąbrowa świetlista, bory mieszane, przydroża: Br, Db, Gr, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Aegopodium podagraria L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Bl, Jb, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

Seseli annuum L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Wz, Zg.

Oenanthe aquatica (L.) Poiret in Lam. - d. cz.; ols, łęg olszowy: Br, Bl, Pa, RD, Wz, WM.

Conium maculatum L. - b. rz.; przydroża: Ps, Sw.

Cicuta virosa L. - rz.; ols: Pr, WM.

Carum carvi L. - b. rz.; przydroża: Pr, RD.

Selinum carvifolia (L.) L. - d. cz.; grąd, łęg olszowy; Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz.

Angelica sylvestris L. - d. cz.; grąd, łęg olszowy, dąbrowa świetlista: Br, Bl, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM, Zg.

Peucedanum oreoselinum (L.) Moench - cz.; bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

P. palustre (L.) Moench - d. cz.; łąg olszowy: Br, Bl, BS, Pa, Ps, WM.

P. cervaria (L.) Lapeyr - rz.; dąbrowa świetlista: Br, Ps, Zg, Wz.

Heraclium sphondylium L. subsp. *sphondylium* - rz.; przydroża i polany: Kp, RD, Wz.

H. sphondylium subsp. *sibiricum* (L.) Simonkai - rz.; przydroża i polany: Br, BS, MW, Wz.

Laserpitium prutenicum L. - rz.; dąbrowa świetlista: RD, Wz, Zg.

Torilis japonica (Houtt.) D. C. - d. cz.; przydroża i brzegi lasu: Db, Jb, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, ZW.

Sium latifolium L. - rz.; ols: Jb, Ps, RD, WM.

Pyrolaceae

Pyrola minor L. - rz.; bór sosnowy i mieszany: MW, Ps, RD, ZW.

P. chlorantha Swartz - b. rz.; bór świeży: MW, RD.

Orthilia secunda (L.) House - d. cz.; bór świeży i mieszany, dąbrowa świetlista: Gr, Jb, MW, Ps, Pt, RD.

Chimaphila umbellata (L.) W. Barton - rz.; bór świeży: MW, Ps, RD.

Monotropa hypopitys L. - rz.; bór suchy i świeży: Br, MW, Ps, RD.

Ericaceae

Calluna vulgaris (L.) Hull - cz.; bór sosnowy suchy, świeży, bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zp, ZW.

Ledum palustre L. - rz.; bór wilgotny: Kp, MW, Pa.

Vaccinium vitis-idaea L. - cz.; bór sosnowy suchy i świeży, bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Zg, Zp, ZW.

V. uliginosum L. - rz.; bór wilgotny: Kp, MW, Pa.

V. myrtillus L. - cz.; bór sosnowy świeży, bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Primulaceae

Primula veris L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Ps, Wz.

Hottonia palustris L. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, RD, WM.

Lysimachia vulgaris L. - b. cz.; bór mieszany, wilgotny, dąbrowa świetlista, grąd, łąg olszowy, ols: Bl, Br, BS, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Wz, WM, Zp.

L. nummularia L. - d. cz.; grąd, łąg olszowy, ols: Br, BS, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, RD, Sw, Wz.

Trientalis europaea L. - b. cz.; bór sosnowy świeży i wilgotny, bór mieszany, dąbrowa świetlista, grąd: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Plumbaginaceae

Armeria maritima (Miller) Willd. subsp. *elongata* (Hoffm.) Bonnier - rz.; piaszczyste przydroża: Bl, Ps, Wz.

Oleaceae

Fraxinus excelsior L. - d. cz.; łąg olszowy, grąd, ols: Br, Jb, MW, RD, Wz, WM.

Ligustrum vulgare L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz.

Asclepiadaceae

Vincetoxicum hirundinaria Medicus - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz.

Rubiaceae

Galium boreale L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg, ZW.

G. odoratum (L.) Scop. - b. rz.; grąd: Ps.

G. palustre L. - d. cz.; łąg olszowy, ols: Br, Bl, BS, Jb, RD, Wz, WM.

G. verum L. - b. rz.; piaszczyste przydroża: RD, ZW.

G. mollugo L. - b. cz.; dąbrowa świetlista, grąd, przydroża i polany: Bl, Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Św, Wz, Zg, ZW.

G. schultesii Vest. - rz.; grąd: Ps, RD, Wz, Zg.

G. aparine L. - d. cz.; łąg olszowy, ols: Bl, Jb, Kp, MW, Pt, RD, Wz, WM.

Cruciata glabra (L.) Ehrend. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz, Zg.

Boraginaceae

Pulmonaria obscura Dumort - rz.; grąd: Jb, Ps, Wz.

P. angustifolia L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD.

Symphytum officinale L. - rz.; łąg olszowy, przydroża, zarośła: Bl, Jb, Ps, Wz, WM.

Myosotis arvensis (L.) Mill - rz.; piaszczyste przydroża: MW, Ps, RD.

M. scorpioides L. - d. cz.; łąg olszowy, ols: Br, Bl, Jb, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Wz.

Labiatae

Ajuga genevensis L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Db, Jb, MW, Ps, RD, Zg.

A. reptans L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista, łąg olszowy: Br, BS, Db, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp.

Scutellaria galericulata L. - d. cz.; ols, łąg olszowy: Br, BS, Jb, MW, RD, WM.

Melittis melissophyllum L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg.

Galeopsis speciosa Mille - rz.; łąg olszowy: Br, BS.

G. pubescens Besser - d. cz.; grąd, łąg olszowy, przydroża, polany: Jb, Jz, Pt, RD, Sw, WM.

G. tetrahit L. - rz.; grąd, poręby: Jb, Kp, Ps, Pt, Wz.

G. bifida Boenn. - d. cz.; grąd, poręby, przydroża: Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Wz.

Lamium maculatum L. - rz.; łąg olszowy, grąd: Br, Jb, Wz, WM.

Lamiastrum galeobdolon (L.) Ehrend. - d. cz.; grąd: Br, Jb, Kp, MW, Pa, Ps, RD, Sw, Wz.

Stachys officinalis (L.) Trevison - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg.

S. sylvatica L. - rz.; łąg olszowy, grąd: Br, Jb, MW, Ps, Wz.

S. palustris L. - b. rz.; łąg olszowy, przydroża: BS, RD.

Glechoma hederacea L. - cz.; grąd, łąg olszowy, zarośla: Bl, BS, Jb, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

Prunella vulgaris L. - cz.; grąd, łąg olszowy, przydroża i polany: Br, BS, Jb, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Clinopodium vulgare L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg.

Thymus pulegioides L. - rz.; dąbrowa świetlista, bór mieszany, polany: Db, Jb, Ps, Sw, Zg.

Th. serpyllum L. - d. cz.; suchy bór sosnowy, przydroża: Br, MW, Ps, Pt, RD, Wz.

Lycopus europaeus L. - d. cz.; ols, łąg olszowy: Bl, Br, BS, Jb, Pr, RD, WM.

Mentha arvensis L. - rz.; łąg olszowy, przydroża: Br, MW, RD, Wz.

M. x verticillata L. - b. rz.; łąg olszowy: Br, RD.

M. aquatica L. - rz.; ols, łąg olszowy, nad ciekami: Bl, Br, Ps, WM, Wz.

Solanaceae

Solanum dulcamara L. - d. cz.; ols, łąg olszowy: Bl, Br, BS, Jb, RD, WM.

Scrophulariaceae

Verbascum nigrum L. - b. rz.; przydroża: Ps, Pt.

Scrophularia nodosa L. - cz.; grąd, dąbrowa świetlista, łąg olszowy: Bl, Br, Db, Jb, Gr, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.

S. umbrosa Dumort - b. rz.; ols: WM.

Linaria vulgaris Miller - cz.; przydroża, poręby, polany: Gr, Jb, Jz, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zp.

Digitalis grandiflora Miller - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz.

Veronica officinalis L. - cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista, grąd: Br, Db, Gr, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

V. chamaedrys L. - b. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, bory mieszane, przydroża i polany: Br, BS, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, ZW.

V. scutellata L. - b. rz.; ols, łąg olszowy: Br, WM.

V. beccabunga L. - rz.; łąk olszowy: Br, RD, WM.

V. spicata L. - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Ps, RD, Wz.

Melampyrum nemorosum L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, grąd: Db, Kp, MW, Ps, RD, SW, Wz, Zg, ZW.

M. pratense L. - cz.; dąbrowa świetlista, bory mieszane i sosnowe: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Euphrasia rostkoviana Hayne - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Wz, Zg, ZW.

Lathraea squamaria L. - b. rz.; grąd: Ps.

Odontites verna (Bellardi) Dumort. subsp. *serotina* (Dumort.) Corb. - b. rz.; przydroże: RD.

Rhinanthus alectorolophus (Scop.) Polich - rz.; przydroża: RD, Wz, Zg.

Plantaginaceae

Plantago major L. - cz.; przydroża, drogi leśne i poręby: Bl, BS, Db, Jb, Kp, MW, Pr, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

P. media L. - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Db, Wz, Zg.

P. lanceolata L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Gr, Jz, Pr, Ps, Sw, Wz, WM, ZW.

Caprifoliaceae

Sambucus nigra L. - cz.; łąk olszowy, grąd, ols: Br, Db, Jb, Jz, Kp, MW, Pt, Sw, WM, Wz.

S. racemosa L. - d. cz.; grąd, łąk olszowy: Br, Jb, Kp, Pt, WM, Wz.

Viburnum opulus L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, łąk olszowy: Db, Jb, MW, Pa, Ps, RD, Sw, Wz, WM.

Lonicera xylosteum L. - rz.; dąbrowa świetlista, grąd: Ps, RD, Wz, Zg.

Adoxaceae

Adoxa moschatellina L. - d. cz.; łąk olszowy, grąd: Br, Db, Jb, MW, Ps, RD, Wz.

Valerianaceae

- Valeriana officinalis* L. - rz.; dąbrowa świetlista: Wz, Zg.
V. dioica L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, Jb, RD, WM.
V. officinalis L. subsp. *sambucifolia* (Mikan) Čelak - rz.; BS, B1, Jb, Wz, WM.

Dipsacaceae

- Succisa pratensis* Moench - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: Jb, Pa, RD, Wz, Zg.
Knautia arvensis (L.) Coulter - d. cz.; dąbrowa świetlista, przydroża, polany: Br, Db, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg. ZW.

Campanulaceae

- Campanula patula* L. - rz.; przydroża, polany, poręby: Jb, Kp, RD, Wz, Zg.
C. persicifolia L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg,
C. glomerata L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz.
C. cervicaria L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz, Zg.
C. trachelium L. - b. rz.; grąd: Ps, Wz.
C. rotundifolia L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, grąd, bór mieszany: Gr, Jb, Jz, Pt, RD, Sw, Wz, ZW.
Adenophora lilifolia (L.) Ledeb. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz.
Phyteuma spicatum L. - rz.; dąbrowa świetlista, grąd: MW, Ps, RD, Wz, Zg.
Jasione montana L. - rz.; przydroża, poręby: MW, Ps, Wz, Zg.

Compositae

- Eupatorium cannabinum* L. - rz.; łąg olszowy, nad ciekami: BS, RD, WM.
Solidago virgaurea L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista, grąd: Br, Db, Gr, Jb, Jz, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.
S. canadensis L. - rz.; przydroża, poręby: MW, Ps, RD, Wz.
Bellis perennis L. - rz.; przydroża, polany: Jb, Kp, Pt, RD, Zg.

- Omalotheca sylvatica* (L.) Schultz Bip. et F. W. Schultz in F. W. Schultz - rz.; przydroża, poręby: Ps, Pt, RD, Wz.
- Filaginella uliginosa* (L.) Opiz - rz.; łąg olszowy, przydroża: Br, RD, WM.
- Helichrysum arenarium* (L.) Moench - b. rz.; suche, piaszczyste przydroża: MW, Pt.
- Antennaria dioica* (L.) Gaertner - b. rz.; suchy bór sosnowy: Br, RD.
- Bidens tripartita* L. - d. cz.; łąg olszowy, ols, nad ciekami: Bl, BS, Jb, MW, Pt, Wz, WM.
- Achillea millefolium* L. - b. cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista, przydroża i polany: Br, Bl, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, WM, Zg, Zp, ZW.
- Leucanthemum vulgare* Lam. - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża: RD, Wz, Zg.
- Artemisia vulgaris* L. - rz.; przydroża, brzegi lasu: Bl, Pa, Pr, Ps, WM.
- A. absinthium* L. - b. rz.; przydroża: Bl, MW.
- Tussilago farfara* L. - rz.; przydroża, poręby: Bl, Ps, Wz, WM.
- Petasites albus* (L.) Gaertner - b. rz.; przydrożny rów: Kp.
- Senecio jacobaea* L. - rz.; przydroża, brzegi lasu: Ps, Wz, Zg.
- S. vernalis* Waldst. et Kit. - rz.; przydroża, brzegi lasu: Pt, Sw, Zp.
- S. sylvaticus* L. - rz.; poręby: MW, Ps, Wz.
- S. viscosus* L. - b. rz.; poręby: Ps, RD.
- S. vulgaris* L. - b. rz.; przydroża: Pa, Sw.
- Cirsium oleraceum* (L.) Scop. - rz.; łąg olszowy: Br, BS, Jb.
- C. palustre* (L.) Scop. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, RD, WM, Wz.
- Serratula tinctoria* L. - d. cz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg.
- Centaurea scabiosa* L. - b. rz.; przydroża: Db, Jb.
- C. rhenana* Boreau - rz.; przydroża: RD, Wz, Zg, ZW.
- C. jacea* L. - rz.; dąbrowa świetlista, poręby: Ps, RD, Wz.

- C. phrygia* L. subsp. *phrygia* - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz.
- Hypochoeris maculata* L. - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD, Wz.
- H. radiata* L. - cz.; bory sosnowe i mieszane: Br, Gr, Jb, Jz, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.
- Leontodon autumnalis* L. - d. cz.; przydroża, brzegi lasu, poręby: Br, Gr, Jz, MW, Pt, Sw, Wz, Zp.
- Scorzonera humilis* L. - d. cz.; bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Wz, Zg.
- Mycelis muralis* (L.) Dumort. - cz.; grąd, łąg olszowy: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.
- Taraxacum officinale* Weber in Wiggers - d. cz.; przydroża, poręby, brzegi lasu: Br, Gr, Jb, Jz, MW, Pr, Ps, RD, Wz, WM.
- Lapsana communis* L. - d. cz.; łąg olszowy, grąd: Br, BS, Gr, Jb, MW, Ps, RD, Sw, Wz.
- Crepis paludosa* (L.) Moench - d. cz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, Jb, MW, Pa, Ps, RD, Sw, WM.
- Hieracium pilosella* L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista, przydroża i poręby: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, WM, Pr, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.
- H. cymosum* subsp. *cymigerum* (Reichenb.) - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD.
- H. caespitosum* Dumort. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Ps, Wz.
- H. murorum* L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, Zp, ZW.
- H. vulgatum* Fries - d. cz.; bory mieszane, świetlista dąbrowa: Jb, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.
- H. sabaudum* L. - rz.; bór mieszany, dąbrowa świetlista: Br, Jb, Kp, Ps, Wz, Zg.
- H. umbellatum* L. - rz.; dąbrowa świetlista: Db, Ps, RD, Wz, Zg.

Alismataceae

- Alisma plantago-aquatica* L. - rz.; ols, łąg olszowy, przy cie-
kach: RD, WM, Wz.

Liliaceae

- Anthericum ramosum* L. - rz.; dąbrowa świetlista, przydroża:
Db, Ps, RD, Wz, Zg.

Gagea pratensis (Pers.) Dumort. - b. rz.; przydroże: Bl.

G. lutea (L.) Ker.-Gawler - rz.; łąg olszowy, grąd: Jb, Wz.

Lilium martagon L. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz, Zg.

Ornithogalum umbellatum L. - b. rz.; park: Bl.

Convallaria majalis L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, bór mieszany: Br, MW, Ps, RD, Sw, Wz, Zg, ZW.

Maianthemum bifolium (L.) F. W. Schmidt - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Polygonatum multiflorum (L.) All. - rz.; grąd: Br, MW, Ps, RD, Wz.

P. odoratum (Miller) Druce - d. cz., dąbrowa świetlista, bór mieszany, grąd: Br, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

Paris quadrifolia L. - rz.; łąg olszowy, grąd: Br, Jb, Pa, Ps, RD, Wz.

Iridaceae

Iris pseudacorus L. - d. cz.; ols, łąg olszowy, wilgotne zarosła: Bl, Br, BS, Jb, Pa, Pr, RD, Sw, WM, Wz.

Gladiolus imbricatus L. - b. rz.; dąbrowa świetlista, poręba: Wz.

Juncaceae

Juncus effusus L. - d. cz.; wilgotne przydroża, poręby, brzegi lasu: Br, Jb, Kp, MW, Pt, RD, Sw, WM, Wz.

J. tenuis Willd. - rz.; przydroża: Gr, Jb, MW, Ps, RD, Wz.

J. bufonius L. - rz.; przydroża i polany: Br, Kp, MW, Wz.

J. articulatus L. - rz.; wilgotne przydroża: MW, Wz.

Luzula campestris (L.) D. C. in Lam. et D. C. - rz.; przydroża i polany: MW, Pa, Pr, Ps, Pt, Wz.

L. multiflora (Retz.) Lej. - d. cz.; bór mieszany, grąd, dąbrowa świetlista: Br, Jb, Kp, Pa, Ps, Pt, RD, Wz.

L. pallescens Swartz - b. rz.; grąd: Kp, Wz.

L. pilosa (L.) Willd. - b. cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

Gramineae

- Festuca gigantea* (L.) Vill. - d. cz.; grąd, łąg olszowy: Br, Jb, Jz, Kp, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.
- F. pratensis* Hudson - rz.; przydroża: MW, Ps, Wz.
- F. heterophylla* Lam. - b. rz.; grąd: Wz.
- F. rubra* L. - d. cz.; bór mieszany, dąbrowa świetlista, przydroża: Br, Db, Ps, RD, Wz, Zg, Zp, ZW.
- F. ovina* L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.
- Poa annua* L. - b. cz.; przydroża, polany, brzegi lasu: Bl, Br, BS, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zp.
- P. trivialis* L. - rz.; łąg olszowy, grąd: Br, Kp, Ps, RD, Wz.
- P. pratensis* L. - d. cz.; dąbrowa świetlista, grąd: Db, Jb, Jz, MW, Ps, Pt, Sw, WM, Wz, Zg.
- P. angustifolia* L. - rz.; dąbrowa świetlista: Br, Db, Kp, Ps, RD, Wz.
- P. compressa* L. - rz.; przydroża: Br, Jb, Ps, Sw.
- P. palustris* L. - rz.; łąg olszowy: Br, RD, Wz.
- P. nemoralis* L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Db, Kp, Ps, RD, Sw, Wz, Zg.
- Dactylis glomerata* L. - cz.; przydroża, polany, poręby: Bl, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz.
- Briza media* L. - b. rz.; przydroża, polany: Ps, Wz.
- Melica nutans* L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Db, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Wz, Zg.
- Glyceria fluitans* (L.) R. Br. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, Jb, RD, WM, Wz.
- Bromus hordeaceus* L. subsp. *hordeaceus* - rz.; przydroża: Jb, MW, Ps.
- Brachypodium sylvaticum* (Hudson) Beauv. - rz.; grąd: Br, Ps, RD, Wz.
- B. pinnatum* (L.) Beauv. - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz.
- Elymus repens* (L.) Gould - rz.; przydroża, brzegi lasu: MW, RD, Wz.
- E. caninus* (L.) L. - rz.; łąg olszowy: Br, MW, Ps.

Avenula pubescens (Hudson) Dumort. - rz.; przydroża i polany: Ps, RD, Wz, Zg.

Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. - rz.; przydroża, polany: Br, Pt, RD, Sw, WM, Wz.

Koeleria grandis Besser ex Górski - b. rz.; dąbrowa świetlista: RD.

Deschampsia caespitosa (L.) Beauv. - b. cz.; grąd, dąbrowa świetlista, łąg olszowy, przydroża i poręby: Bl, Br, BS, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Pa, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zp.

D. flexuosa (L.) Trin. - b. rz.; bór sosnowy świeży: MW, RD.

Anthoxanthum odoratum L. - cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista, grąd: Br, Db, Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.

A. aristatum Boiss. - b. rz.; przydroże: RD.

Holcus lanatus L. - rz.; przydroża i poręby: Jb, Jz, RD, Wz.

H. mollis L. - cz.; bory mieszane, dąbrowa świetlista, grąd: Br, Db, Gr, Jz, Kp, MW, Ps, RD, Sw, WM, Wz, Zg, ZW.

Corynephorus canescens (L.) Beauv. - rz.; suche, piaszczyste przydroża: Bl, MW, Ps, RD.

Agrostis capillaris L. - b. cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista, przydroża i poręby: Br, Db, Gr, Jb, Jz, MW, Pr, Ps, Pt, RD, Sw, WM, Wz, Zg, Zp, ZW.

A. stolonifera L. - rz.; przydroża, poręby: Jb, RD, MW.

Calamagrostis epigeios (L.) Roth. - d. cz.; bory mieszane, poręby, przydroża: Gr, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, WM, Wz.

C. villosa (Chaix) G. F. Gmelin - b. rz.; wilgotny bór mieszany: MW.

C. arundinacea (L.) Roth. - rz.; dąbrowa świetlista, bór mieszany: Br, Ps, RD, Wz, Zg.

Phleum pratense L. - rz.; przydroża, polany, poręby: MW, RD, WM, Wz, Zg.

Ph. phleoides (L.) Karsten - b. rz.; piaszczyste przydroże: RD.

Alopecurus pratensis L. - rz.; przydroża, brzegi lasu: Jb, Jz, Ps, Sw.

A. geniculatus L. - rz.; wilgotne przydroża i polany: Br, Jb, RD.

A. aequalis Sobol. - rz.; wilgotne przydroża: Br, Kp, RD, WM.

Phalaris arundinacea L. - rz.; łąg olszowy: Bl, BS, RD, Wz.

Milium effusum L. - rz.; grąd: Br, MW, Ps, RD, Wz.

Phragmites australis (Cav.) Trin. ex Steudel - rz.; ols, łąg olszowy: Bl, BS, RD, WM.

Danthonia decumbens (L.) D. C. in Lam. et D. C. - d. cz.; bory sosnowe i mieszane: Br, Jz, MW, Ps, Pt, RD, Sw.

Molinia caerulea (L.) Moench - d. cz.; wilgotne bory sosnowe i mieszane: Br, Gr, Kp, MW, Pa, RD, Sw, Wz.

Araceae

Acorus calamus L. - rz.; obrzeża zagłębień z wodą: Bl, WM.

Calla palustris L. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, BS, WM.

Lemnaceae

Lemna minor L. - b. rz.; ols: Bl, WM.

L. trisulca L. - b. rz.; ols: WM.

Cyperaceae

Scirpus sylvaticus L. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, Ps, WM, Wz.

Carex paniculata L. - b. rz.; ols: BS, WM.

C. vulpina L. - rz.; przydroża i polany: Kp, MW, RD.

C. remota L. - rz.; grąd, łąg olszowy: Br, MW, Ps, Wz.

C. ovalis Gooden - d. cz.; grąd, wilgotny bór mieszany, przydroża: Br, Gr, Jb, Jz, MW, Pt, Sw, Wz.

C. echinata Murray - rz.; wilgotny bór mieszany: Jb, Kp, MW, RD.

C. elongata L. - d. cz.; ols, łąg olszowy: Bl, Br, BS, Jb, Pa, WM, Wz.

C. curta Good. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, Kp, WM.

C. hirta L. - cz.; przydroża, poręby, brzegi lasu: Br, Gr, Jb, Jz, MW, Pa, Pt, RD, Wz, Zg, ZW.

C. acutiformis Ehrh. - rz.; łąg olszowy, ols: Br, BS, RD, WM.

C. pseudocyperus L. - b. rz.; ols: WM.

C. vesicaria L. - rz.; ols, łąg olszowy: Br, Jb, WM.

C. sylvatica Hudson - rz.; grąd: Br, Ps, Wz.

C. flacca Schreber subsp. *flacca* - b. rz.; przydroża: Kp, Ps.

- C. panicea* L. - b. rz.; wilgotne przydroża i polany: MW, RD.
C. flava L. - b. rz.; wilgotne przydroże: RD.
C. pallescens L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Jb, Jz, Kp, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz.
C. digitata L. - d. cz.; grąd, dąbrowa świetlista: Br, Jb, Kp, MW, Ps, RD, Wz.
C. umbrosa Host. - b. rz.; dąbrowa świetlista: Wz.
C. ericetorum Pollich - rz.; suche bory sosnowe: Br, MW, Ps, Pt, RD.
C. montana L. - rz.; dąbrowa świetlista: Br, Ps, RD, Wz, Zg.
C. pilulifera L. - cz.; bory sosnowe i mieszane, dąbrowa świetlista: Br, Db, Gr, Jb, Jz, MW, Ps, Pt, RD, Sw, Wz, Zg, Zp, ZW.
C. nigra (L.) Reichard - d. cz.; wilgotne bory sosnowe i mieszane, łąg olszowy: Br, Gr, Jb, Kp, MW, RD, Zp.
C. acuta L. - rz.; ols, wilgotny rów przydrożny: Br, Kp, WM.

Orchidaceae

- Epipactis helleborine* (L.) Crantz - rz.; grąd: Ps, Pt, RD.
Listera ovata (L.) R. Br in Aiton - b. rz.; grąd: Ps, Wz.
Platanthera bifolia (L.) L. C. M. Richard - rz.; dąbrowa świetlista: Ps, RD, Wz.
Dactylorhiza maculata (L.) Soó - b. rz.; grąd, łąg olszowy: RD, Wz.
D. fuchsii (Druce) Soó - rz.; łąg olszowy: Br, Pa, RD.

PIŚMIENNICTWO

- D r y m m e r, K. 1891. *Sprawozdanie z wycieczki botanicznej odbytej do powiatu tureckiego i sieradzkiego w roku 1889 i 1890*. Pam. fizjogr., 11, 3: 41-66.
F a g a s i e w i c z, L. 1978. *Materiały do flory Polski w Herbarium Universitatis Lodzensis*. Cz. VI. Zesz. nauk. Uniw. Łódz., Acta Univ. Lodz., ser. II, 20: 309-340.
F a g a s i e w i c z, L. 1981. *Materiały do flory Polski w Herbarium Uni-*

- versitatis Lodziensis*. Cz. IX. Acta Univ. Lodz., Folia bot., 1: 207-223.
- F a g a s i e w i c z, L. 1984. *Materiały do flory Polski w Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. X. Acta Univ. Lodz., Folia bot., 3: 239-281.
- F a g a s i e w i c z, L. 1986. *Materiały do flory Polski w Herbarium Universitatis Lodziensis*. Cz. XII. Acta Univ. Lodz., Folia bot., 4: 223-246.
- Flora Europaea*. 1964-1980. I-V Univ. Press, Cambridge.
- J a k u b o w s k a - G a b a r a, J. w druku. *Studium geobotaniczne rezerwatu "Półboru"*. Acta Univ. Lodz., Folia sozol.
- J a k u b o w s k a - G a b a r a, J. 1988. *Nowe stanowiska kwitnącego bluszczu *Hedera helix* L. w Polsce środkowej*. Chrońmy Przyr. ojc., 2: 74-77.
- J a s i e w i c z, A. 1986. *Nazwy gatunkowe roślin naczyniowych flory polskiej*. *Fragm. flor. geobot.*, 30 (3): 217-285.
- K o n d r a c k i, J. 1977. *Regiony fizyczno-geograficzne Polski*. Wyd. Uniw. Warsz., Warszawa, s. 3-178.
- K u r o w s k i, J. K. 1979. *Materiały do flory lasów Wysoczyzny Żłoczewskiej w woj. sieradzkim*. Zesz. nauk. Uniw. Łódz., Acta Univ. Lodz., ser. II, 27: 39-74.
- K u r o w s k i, J. K. 1981. *Notatki florystyczne z lasów Polski Środkowej*. *Fragm. flor. geobot.*, 27 (1-2): 11-18.
- O l a c z e k, R., W a r c h o l i Ń s k a, A. U., J a k u b o w s k a - G a b a r a, J. 1977. *Studium ekologicznych podstaw rozwoju przestrzennego miast Sieradza i Zdunskiej Woli*. Maszynopis. Inst. Biol. Środ. Uniw. Łódz., Łódź, s. 1-19 + tabele + mapa.
- S i c i Ń s k i, J. T., S o w a, R. 1980. *Zbiorowiska segetalne na glebach rędzinowych w okolicach Sieradza*. Acta agrobot., 32 (2): 269-298
- S i c i Ń s k i, J. T. 1980. *Flora*. [W:] P i o t r o w s k i, W. (red.). *Województwo sieradzkie. Zarys dziejów, obszar współczesny, perspektywy rozwoju*. Wyd. Uniw. Łódz., Łódź-Sieradz, s. 46-51.
- S i c i Ń s k i, J., W i ś n i e w s k i, J., K u ź n i e w s k i, E., R o l a, J. 1981. *Rozmieszczenie niektórych gatunków chwastów segetalnych w województwie sieradzkim*, IUNG, Puławy, Uniw. Łódz., Łódź, s. 1-7.
- S o w a, R. 1980. *Opracowanie florystyczno-fitosocjologiczne rezerwatu "Jablęcznik" dla potrzeb planu urządzenia gospodarstwa rezerwatowego*. Maszynopis. Inst. Biol. Środ. Uniw. Łódz., Łódź, s. 1-18.

- S o w a, R., O l a c z e k, R. 1980. *Stan środowiska przyrodniczego i jego ochrona*. [W:] P i o t r o w s k i, W. (red.). *Województwo sieradzkie. Zarys dziejów, obraz współczesny, perspektywy rozwoju*. Wyd. Uniw. Łódź., Łódź-Sieradz, s. 71-80.
- S o w a, R., S i c i ń s k i, J. T., W a r c h o l i ń s k a, A. U. 1981. *Rozmieszczenie niektórych gatunków segetalnych w środkowej Polsce*, *Fragm. flor. geobot.*, 27, 12: 31-50.
- S o w a, R., W a r c h o l i ń s k a, A. U. 1984. *Flora synantropijna Sieradza i Zduńskiej Woli*, *Acta Univ. Lodz., Folia bot.*, 3: 151-207.
- W a r c h o l i ń s k a, A. U. 1983 a. *Materiały do flory segetalnej południowo-wschodniej części Niziny Południowielkopolskiej*. *Bad. fizjogr. Pol. zach.*, 34, 5 B: 103-129.
- W a r c h o l i ń s k a, A. U. 1983 b. *Stan i zagrożenie niektórych gatunków chwastów z *Nanocyperion flavescens* Koch 1928 w środkowej Polsce*. *Fragm. flor. geobot.*, 29 (1): 53-72.
- Z a ł u s k i, T. 1974. *Materiały do flory naczyniowej okolic Sieradza*. *Zesz. nauk. Uniw. Łódź.*, ser. II, 54: 185-201.

4. SUMMARY

The work contains information about the localities of 456 species of vascular plants discovered in the forests in environs of Sieradz and Zduńska Wola (Fig. 1). These are data collected in the course of field studies carried out in the years 1977-1978 and 1983-1985.

The area under study is located within masoregions of the Łask Upland and the Sieradz Valley belonging to the macroregion of South Big Poland Lowland. According to the geobotanical division of Poland by S z a f e r (1972), the area lies within boundaries of the Widawa Region, the Northern Uplands, the Subdivision of Central Uplands Belt. According to Poland's administrative division it belongs to the Sieradz Administrative Province.

The floristic list includes a group of interesting and rarely recorded species on the scale of the region and the entire country. The group consists, among others, of: *Dryopteris dilatata*, *Dianthus superbus*, *Trollius europaeus*, *Trifolium rubens*, *Pulmonaria angustifolia*, *Anthriscus nitida*, *Adenophora lillifolia*, *Centaurea phrygia* subsp. *phrygia*, *Hieracium cymosum*

subsp. *cymigerum*, *Gladiolus imbricatus*, *Festuca heterophylla*, *Calamagrostis villosa*, *Carex umbrosa*.

The list of species has been compiled in its systematic layout and with application of the nomenclature according to *Flora Europaea* and Jasiiewicz (1986).

Dr Janina Jakubowska-Gabara
Zakład Geobotaniki i Ochrony Przyrody
Instytutu Biologii Środowiskowej
Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Banacha 12/16, 90-237 Łódź

Wpłynęło do Redakcji
Folia botanica
30.05.1987